

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/104/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617203516
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5617203516.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Jozefa Turzu a JUDr. Ladislava Mejstríka, v spore žalobkyne U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. X, N. R., zastúpenej JUDr. Vladimírom Sidorom, advokátom so sídlom A. X/A, Q. proti žalovanému Provident Financial, s.r.o., so sídlom Mlynské nivy 49, Bratislava, IČO: 35 805 731, zastúpenému spoločnosťou De minimis, spol. s r.o., advokátskou kanceláriou, so sídlom Lovinského 22, Bratislava, IČO: 36 868 949, o zaplatenie 50,00 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 21Csp/71/2017-97 zo dňa 9. novembra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1) Napadnutým rozsudkom súd žalobu zamietol a rozhodol, že žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2) Žalovaný ako veriteľ v zmysle § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch poskytol na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch žalobcovi ako spotrebiteľovi v zmysle § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľský úver podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch vo výške 400 eur, na ktorého úhradu žalobkyňa uhradila v prospech žalovaného celkovo sumu 743,99 eur. Ak by aj bol právny záver (žalobcu) v predbežnej otázke - bezúročnosti a bezpoplatkovosti tohto spotrebiteľského úveru správny (čo však súd z dôvodu hospodárnosti už nezisťoval) a žalobca by tak mal nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (vo výške rozdielu medzi žalobcom zaplatenou sumou 743,99 eur a sumou žalovaným poskytnutého úveru vo výške 400 eur), bolo by potrebné považovať tento nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vzhľadom na námietku premlčania (včas) vznesenú žalovaným za premlčaný, nakoľko v čase podania žaloby (06.04.2017) už uplynula subjektívna dvojročná premlčacia lehota (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) určená na uplatnenie nároku na vydanie tohto bezdôvodného obohatenia. V danom prípade sa žalobkyňa dozvedela o skutkových okolnostiach, z ktorých mohla vyvodiť právny záver o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného a ktoré umožňujú podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vtedy, keď sa (najprv) dozvedela (pri podpísaní zmluvy) o tom, že zmluva neobsahuje ním uvádzané náležitosti, ktoré majú za následok záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru (podpisom zmluvy žalobca preukázal, že sa oboznámil s obsahom zmluvy), a (nakoniec) o skutkovej okolnosti - vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, keď došlo k poslednej v prospech žalovaného uhradenej sume (žalobcom), t. j. v zmysle prehľadu o platobnej histórii žalobcu - 12.11.2014, kedy (žalobca) zaplatil poslednú úhradu vo výške 0,45 eur. Najneskôr v tomto momente žalobkyňa mala vedomosť o všetkých skutkových okolnostiach, z ktorých mohla vyvodiť právny záver o zodpovednosti žalovaného za bezdôvodné obohatenie. Je irelevantné, kedy žalobkyňa subjektívne dospela k (správne) právnemu záveru, že má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3) Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Mala za to, že súd nesprávne posúdil začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby. Súd neprihliadol na skutočnú, ale len ním teoreticky predpokladanú vedomosť žalobkyne, resp. stotožnil začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby. Poukázala aj na ďalšie rozhodnutie v obdobných veciach. Vyjadrila sa k nadobudnutiu vedomosti o bezdôvodnom obohatení a chybnému právnomu posúdeniu zo strany súdu. Navrhla rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie alternatívne zmeniť napadnuté rozhodnutie a priznať jej uplatnený nárok.

4) K odvolaniu sa žalovaný nevyjadril.

5) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP).

6) Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7) Základným účelom inštitútu premlčania je tak pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby včas pristupovali k uplatňovaniu svojich subjektívnych práv a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po neobmedzenú dobu nútené splniť si svoje povinnosti a aby im bola zabezpečená ochrana v prípade oslabenia ich dôkaznej povinnosti v prípadnom súdnom konaní so značným časovým odstupom. Účelom inštitútu premlčania je tak na jednej strane viesť oprávneného (veriteľa) k tomu, aby v prípade nesplnenia záväzku povinným (dlžníkom) zbytočne neodkladal uplatnenie svojho práva a na strane druhej poskytnúť dlžníkovi nástroj na obranu proti veriteľovi, ktorý svoje právo neuplatnil v stanovenej lehote. Inštitút premlčania takto, v súlade so zásadou právnej istoty a všeobecnou požiadavkou sledovať potrebu ochrany svojich ohrozených a porušených práv, zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam.

8) Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

9) Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

10) Pre začiatok subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvedel o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie jeho práva. Vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a o tom, kto ho získal, musí byť skutočná a nielen predpokladaná, pričom nie je rozhodujúce ani to, či sa oprávnený o svojom práve nedozvedel vlastným zavinením, teda či sa mohol o svojom práve dozvedieť alebo mal dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. Subjektívna premlčacia doba u práva na vydanie plnenia z neplatnej zmluvy potom začína plynúť odo dňa, kedy účastník zmluvy zistil jej neplatnosť. Pre začatie plynutia subjektívnej doby je preto relevantná vedomosť o skutočnostiach spôsobujúcich neplatnosť zmluvy a vznik bezdôvodného obohatenia.

11) V danom prípade súd prvej inštancie stotožnil začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby s objektívnou premlčacou dobou, čo vyhodnotil odvolací súd ako nesprávny záver. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť alebo že by sa to mohla dozvedieť alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Uvedený základný predpoklad je konštantne uvádzaný v judikatúre súdov (napríklad NS SR pod sp. zn. 2 Cz 35/77 v spojení s uznesením ÚS SR pod sp. zn. III. ÚS 413/2013, NS ČR pod sp. zn. 30 Cdo 4366/2007, NS SR pod sp. zn. 5 Cdo 121/2009, NS ČR pod sp. zn. 33 Odo 477/2001).

12) Súd prvej inštancie mal určiť začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na základe toho, kedy sa oprávnená osoba, t. j. žalobkyňa reálne dozvedela o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, inak mohol posudzovať iba objektívnu premlčaciu dobu.

13) Na základe uvedeného preto odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvej inštancie bude postupovať v konaní v zmysle naznačených intencií odvolacieho súdu, posúdiť nárok žalobkyne a vo veci rozhodnúť.

14) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).